

KANTAR

Sabiedriskās domas aptauja «Zaļais Barometrs»

Rezultātu atskaite
2021. gada marts

Saturs

1	Galveno rezultātu kopsavilkums	3
2	Rezultāti	5
3	Pētījuma apraksts un respondentu profils	13

1

Galveno rezultātu kopsavilkums

Galveno rezultātu kopsavilkums

- **Dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā** (piemēram, bioloģiski augstvērtīgu mežu nociršana, dabisko pļavu izzušana) **kopumā ir aktuāls jautājums** – vairākums (77%) Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 60 gadiem ir norādījuši, ka viņus uztrauc dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā.
- **Lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību**, iedzīvotāji visbiežāk būtu gatavi: **izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem** (38%), **saglabāt un uzturēt dabas daudzveidību savā zemes īpašumā** (37%), kā arī **piedalīties dabas atjaunošanas talkās** (27%).
- **Vairums jeb 67% Latvijas iedzīvotāju neuzskata kādu no šobrīd aktīvajām politiskajām partijām par «viszaļāko»** (tādu, kas aizstāv dabas intereses un rīkojas vides un klimata labā). Trešā daļa (32%) iedzīvotāju uzskata kādu no partijām par «viszaļāko»; biežāk atzīmētās «viszaļākās» partijas ir: Zaļo un Zemnieku Savienība (11%), Progresīvie (5%), Saskaņa (4%), Attīstībai/Par (4%).
- Latvijas iedzīvotāji uzskata, ka **galvenokārt katrs pats ir atbildīgs par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu** (60%). Kā nākamie atbildīgie norādīti: dabas aizsardzības institūcijas (Dabas aizsardzības pārvalde, VARAM) (36%) un zemju īpašnieki un apsaimniekotāji (24%).
- **Vissvarīgākie dabas aizsardzības un vides jautājumi**, pēc iedzīvotāju domām, ir **gaisa un ūdens piesārņojums** (52%), **mežu izciršana** (43%), **atkritumu radīšana** (41%) un **atkritumu apsaimniekošana** (37%). Tomēr dažādās mērķa grupās domas par to, kas ir vissvarīgākie jautājumi, atšķiras. Piemēram, lauku iedzīvotāji, salīdzinoši biežāk nekā Latvijas iedzīvotāji kopumā, par vissvarīgāko jautājumu uzskata pesticīdu izmantošanu.
- Vairāk nekā puse (56%) Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka **koku ciršana un kopumā meža apsaimniekošanas intensitāte ir jāsamazina**, jo tās rezultātā tiek iznīcināti bioloģiski vērtīgie meži, tādējādi kaitējot dabas daudzveidībai, kā arī meža teritorijām cilvēku atpūtai un citām sociālajām vajadzībām. Savukārt trešā daļa (31%) pauž viedokli, ka Latvijā kopumā meža apsaimniekošana ir saprātīga un līdzsvarota, ievērojot dabas un sociālās vajadzības.
- **Iedzīvotāju attieksme pret dabas aizsardzību un saimniecisko darbību Latvijā nav viennozīmīga**: 37% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka dabas aizsardzība samērīgi ierobežo saimniecisko darbību sabiedrības interešu vārdā, 17% uzskata, ka tā neierobežo saimniecisko darbību, 16% uzskata, ka dabas aizsardzībai vajadzētu vairāk ierobežot saimniecisko darbību un ekonomiku, savukārt piektā daļa Latvijas iedzīvotāju (21%) neredz pretrunas starp dabas aizsardzību un ekonomiku.

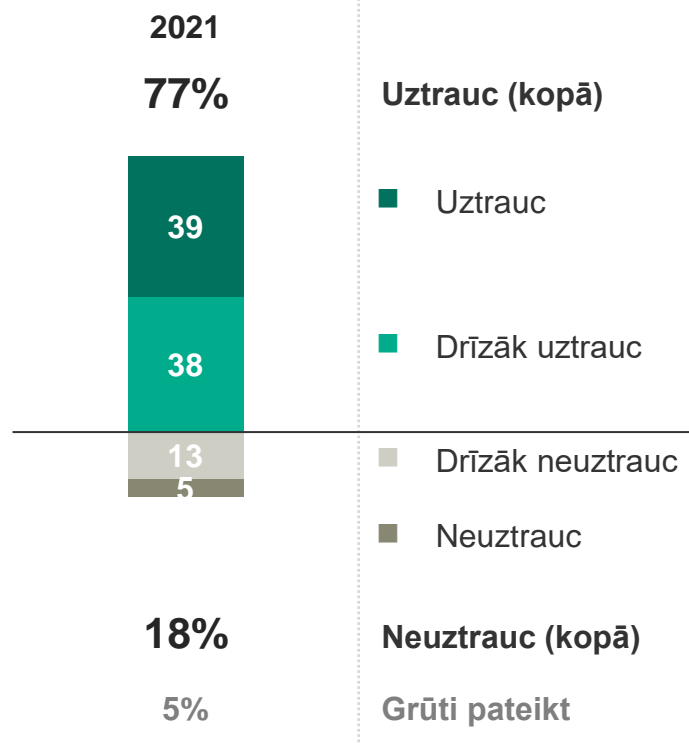
2

Rezultāti

Attieksme pret dabas daudzveidības samazināšanos Latvija

- Vairākums (77%) Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 60 gadiem ir norādījuši, ka viņus uztrauc dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā.
- Jāatzīmē, ka sievietes būtiski biežāk nekā vīrieši ir norādījušas, ka dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā viņas uztrauc.
- Iedzīvotāji ar augstiem personīgajiem un ģimenes ienākumiem (EUR 1001 un vairāk) salīdzinoši biežāk ir norādījuši, ka viņus dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā neuztrauc.

Q1. Cik lielā mērā Jūs uztrauc dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā (piemēram, bioloģiski augstvērtīgu mežu nociršana, dabisko pļavu izzušana)?

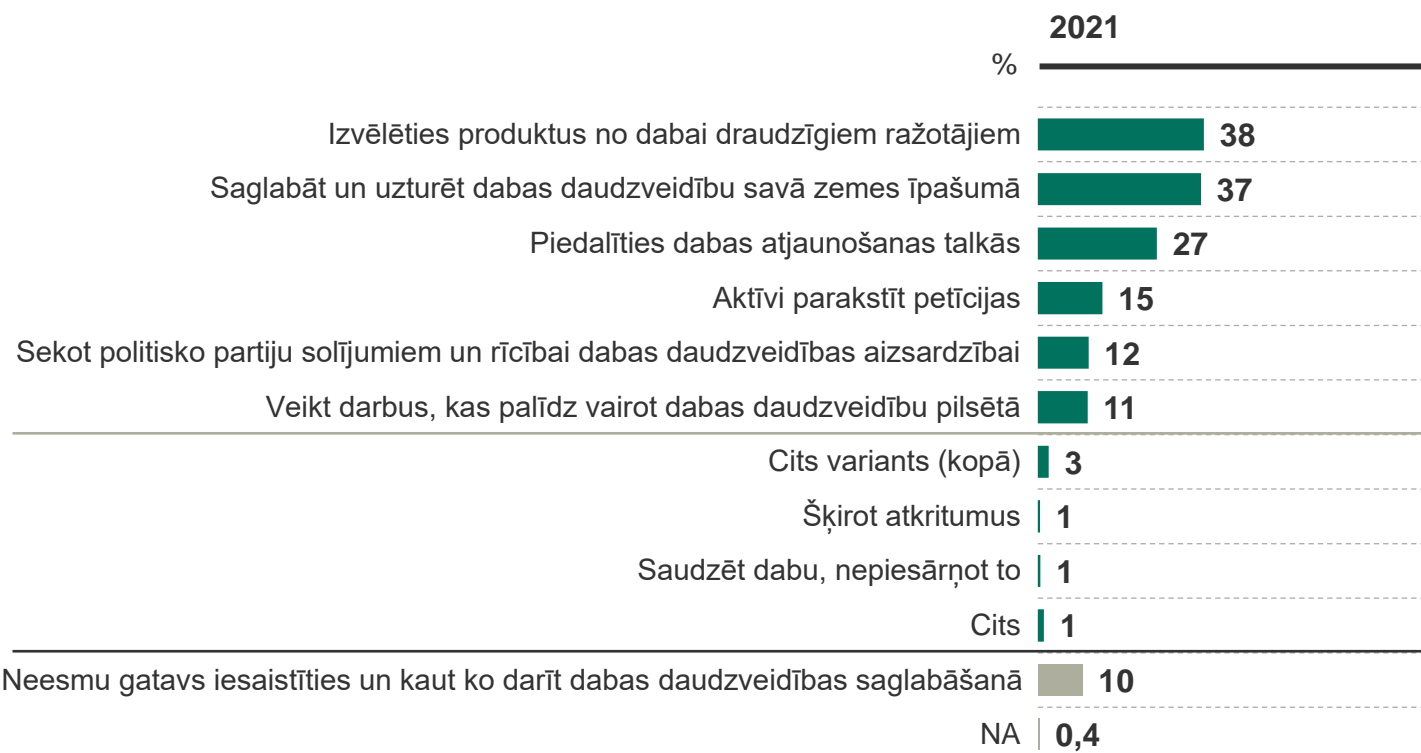
Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

- Tie iedzīvotāji, kuri būtu gatavi izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem, saglabāt un uzturēt dabas daudzveidību savā zemes īpašumā, piedalīties dabas atjaunošanas talkās, aktīvi parakstīt petīcijas un veikt darbus, kas palīdz vairo dabas daudzveidību pilsētā, lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību, salīdzinoši biežāk ir norādījuši, ka viņus uztrauc dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā.
- Savukārt tie, kuri nav gatavi iesaistīties un kaut ko darīt dabas daudzveidības saglabāšanā, vai nav gatavi iesaistīties kādā citā aktivitātē, salīdzinoši biežāk norāda, ka viņus dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā neuztrauc.

Aktivitātes Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanai

- Latvijas iedzīvotāji, lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību, visbiežāk būtu gatavi izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem (38%) un saglabāt un uzturēt dabas daudzveidību savā zemes īpašumā (37%).
- Nākošā populārākā aktivitāte, kurā iedzīvotāji būtu gatavi iesaistīties, lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību, ir dabas atjaunošanas talkas (27%).
- Katrs desmitais Latvijas iedzīvotājs vecumā no 18 līdz 60 gadiem atzīst, ka nav gatavs iesaistīties un kaut ko darīt dabas daudzveidības saglabāšanā.

Q2. Ko Jūs personīgi būtu gatavs/-a darīt, lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību? (Var atzīmēt ne vairāk kā 3 atbildes)

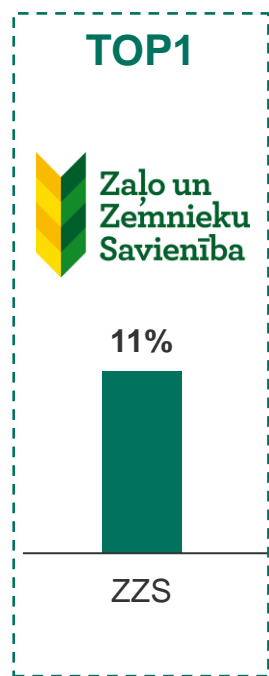

- Jautāti par personīgu ieguldījumu Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanā, sievietes biežāk norāda, ka būtu gatavas izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem un piedalīties dabas atjaunošanas talkās.
- Savukārt vīrieši biežāk ir norādījuši, ka būtu gatavi sekot politisko partiju solījumiem un rīcībai dabas daudzveidības aizsardzībai, un nav gatavi iesaistīties un kaut ko darīt dabas daudzveidības saglabāšanā. Līdzīgi par sekošanu līdzī politisko partiju solījumiem un rīcībai dabas daudzveidības aizsardzībai biežāk norāda arī cittautieši un iedzīvotāji ar citu (ne latviešu) sarunvalodu ģimenē.
- Gados jaunākie iedzīvotāji (18-29 gadi) biežāk būtu gatavi izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem, kā arī aktīvi parakstīt petīcijas.
- Iedzīvotāji ar pamatizglītību biežāk ir norādījuši, ka nav gatavi iesaistīties un kaut ko darīt dabas daudzveidības saglabāšanā Latvijā.

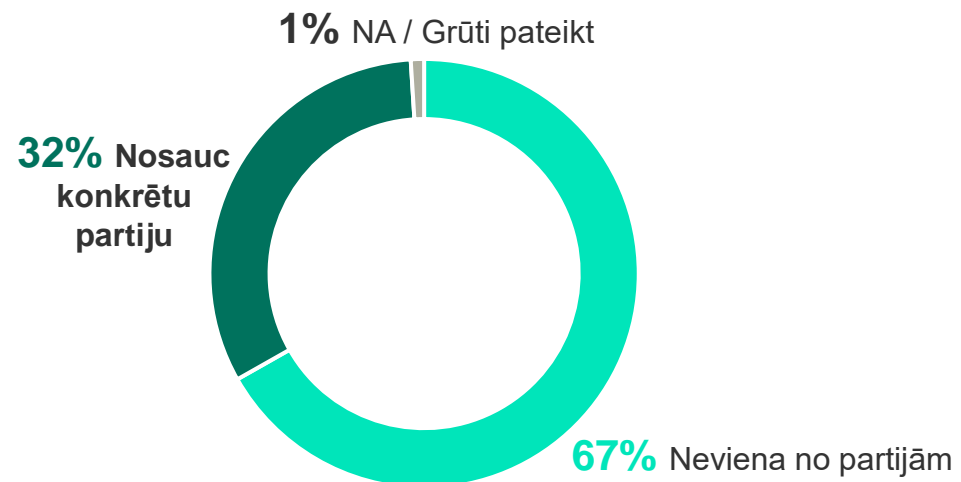
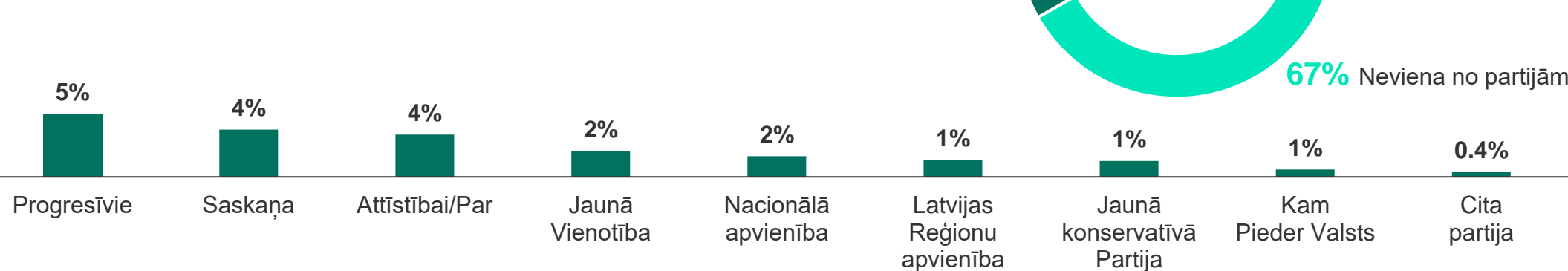
Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

Viszaļākā partija – aizstāv dabas intereses un rīkojas vides un dabas labā

- Trešā daļa jeb 32% iedzīvotāju uzskata kādu no Latvijas politiskajām partijām par «zaļu» – tādu, kas aizstāv dabas intereses un rīkojas vides un klimata labā –, un spēj nosaukt konkrētu partiju, kas atbilst šim aprakstam.
- Gados jaunākie iedzīvotāji (18-29 gadi) salīdzinoši biežāk par “viszaļākajām” partijām uzskata “Attīstībai/Par” un “Progresīvie”. Cittautiešu un iedzīvotāju vidū ar citu sarunvalodu ģimenē, kā arī iedzīvotāju vidū ar pamatskolas izglītību, par “viszaļāko” partiju biežāk tiek uzskatīta “Saskaņa”.
- Tie iedzīvotāji, kuri būtu gatavi izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem, aktīvi parakstīt petīcijas un sekot politisko partiju solījumiem un rīcībai dabas daudzveidības aizsardzībai, par “viszaļāko” partiju biežāk nosauc “Progresīvie”.
- Tie iedzīvotāji, kuri uzskata, ka dabas aizsardzība pārāk daudz ierobežo saimniecisko darbību, par “viszaļāko” partiju biežāk uzskata “Saskaņu”. Savukārt tie, kuri uzskata, ka koku ciršanu un meža apsaimniekošanu kopumā ir nepieciešams veikt intensīvāk, samazinot arī dabas aizsardzībai un sociālajiem nolūkiem veidotās teritorijas, biežāk par “viszaļāko” partiju nosauc “Zaļo un Zemnieku Savienību”.

Q3. Kuru no šobrīd aktīvajām partijām Jūs uzskatiet par “viszaļāko” - tādu, kas aizstāv dabas intereses un rīkojas vides un klimata labā?

Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

Atbildīgie par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu

- Latvijas iedzīvotāji uzskata, ka galvenokārt katrs pats ir atbildīgs par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu (60%).
- Salīdzinoši bieži iedzīvotāji ir norādījuši, ka arī dabas aizsardzības institūcijām (Dabas aizsardzības pārvalde, VARAM) (36%) un zemju īpašniekiem un apsaimniekotājiem (24%) būtu jāuzņemas atbildība šajā jomā. Kā nākamie atbildīgie par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu tiek atzīmēti Ministru kabinets un Saeima (16%), kā arī pašvaldības (15%). Salīdzinoši mazāks skaits iedzīvotāju uzskata, ka par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu galvenā atbildība ir jāuzņemas vides NVO (7%) vai ES institūcijām (7%).

Q4. Kam, Jūsaprāt, jāuzņemas galvenā atbildība par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu? (Var atzīmēt ne vairāk kā 3 atbildes)

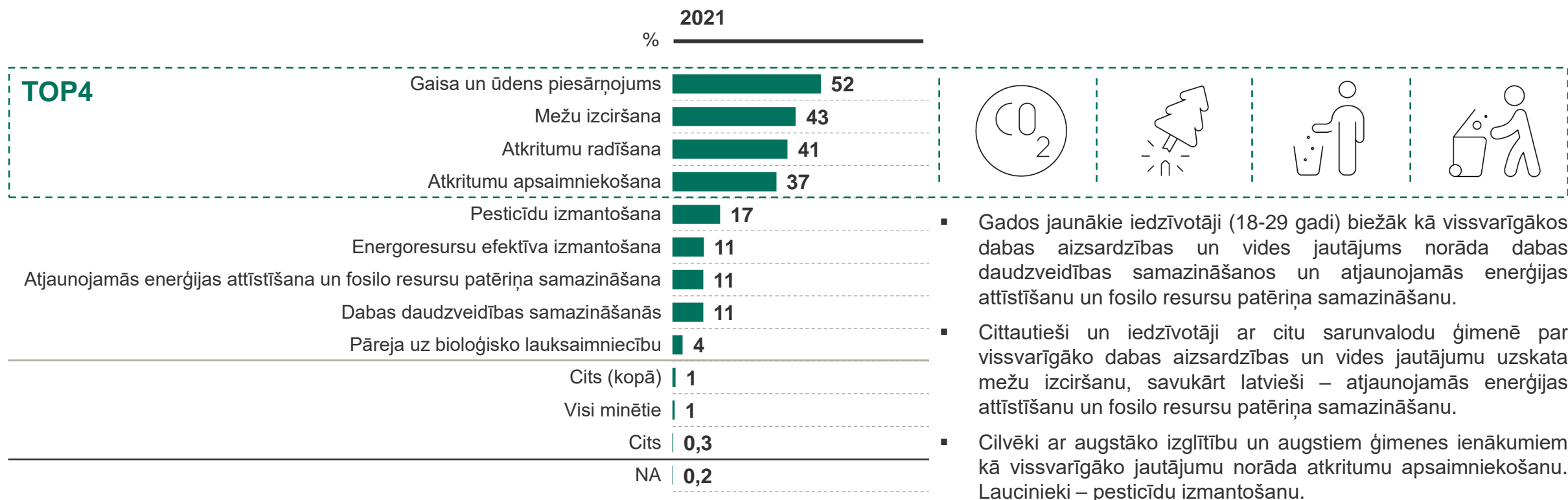
- Salīdzinoši biežāk uzskatu, ka katrs pats ir atbildīgs par dabas daudzveidības saglabāšanu, pauž sievietes, iedzīvotāji, kuri ģimenē sarunājas latviešu valodā, kā arī Vidzemē dzīvojošie. Šie cilvēki par “viszaļāko” partiju uzskata “Attīstībai/ Par”, pauž viedokli, ka dabas aizsardzība samērīgi ierobežo saimniecisko darbību sabiedrības interešu vārdā, paši būtu gatavi izvēlēties produktus no dabai draudzīgiem ražotājiem, kā arī saglabāt un uzturēt dabas daudzveidību savā zemes īpašumā, lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību.
- Savukārt cittautieši, salīdzinoši biežāk nekā Latvijas iedzīvotāji kopumā, uzskata, ka galvenā atbildība par Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanu ir jāuzņemas Ministru kabinetam un Saeimai.
- Rīgas un Pierīgas iedzīvotāji salīdzinoši biežāk pauž viedokli, ka atbildība būtu jāuzņemas dabas aizsardzības institūcijām (Dabas aizsardzības pārvaldei, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai).

Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

Vissvarīgākie dabas aizsardzības un vides jautājumi

- ledzīvotāju redzējumā gaisa un ūdens piesārņojums (52%), mežu izciršana (43%), atkritumu radīšana (41%) un atkritumu apsaimniekošana (37%) ir vissvarīgākie dabas aizsardzības un vides jautājumi.
- Tie iedzīvotāji, kurus uztrauc dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā, salīdzinoši biežāk kā vissvarīgāko dabas aizsardzības un vides jautājumu norāda mežu izciršanu. Tie, kurus neuztrauc dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā, salīdzinoši biežāk kā vissvarīgāko jautājumu norāda energoresursu efektīvu izmantošanu.

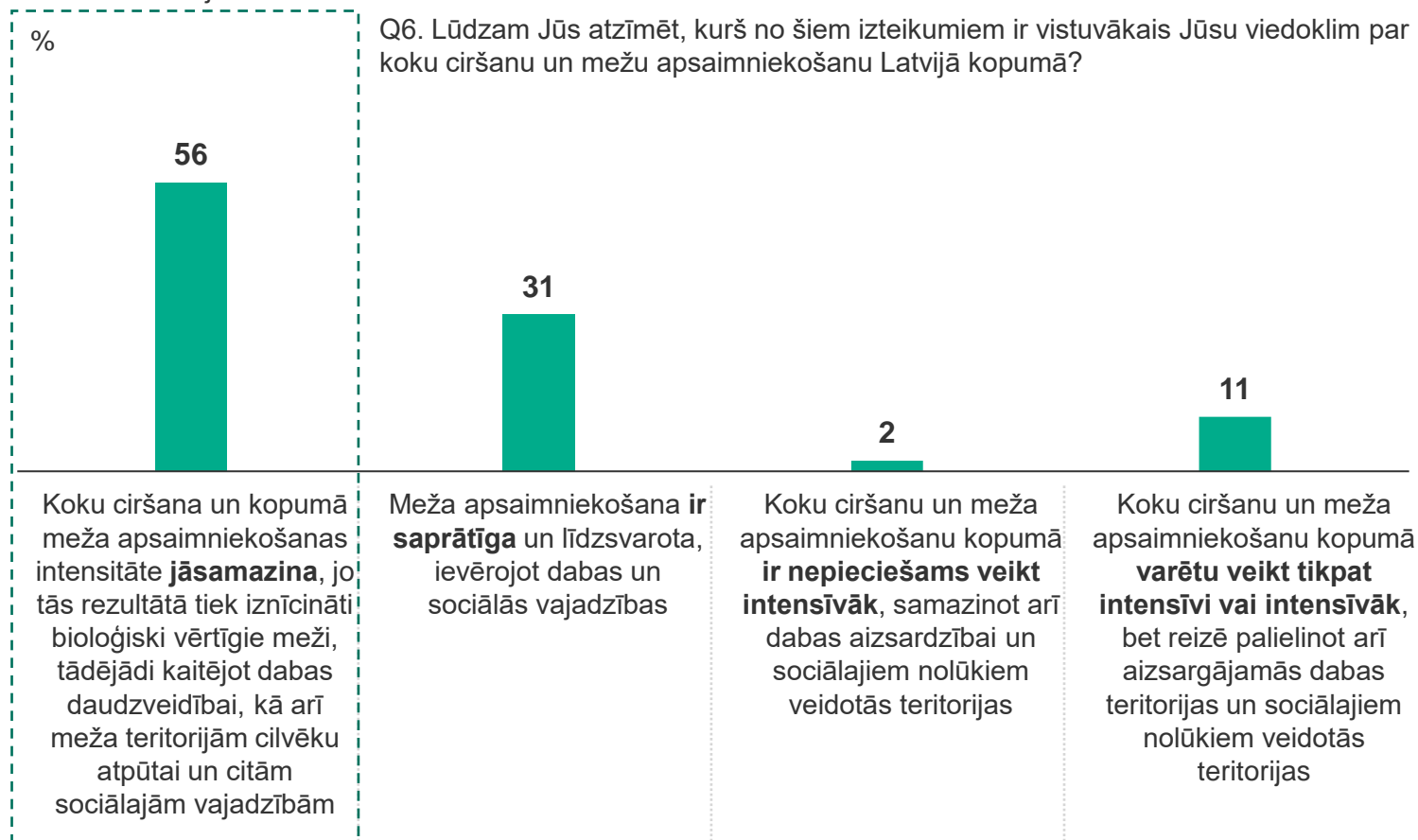
Q5. Kuri no šiem dabas aizsardzības un vides jautājumiem jums šķiet vissvarīgākie? (Var atzīmēt 3 vissvarīgākās problēmas)

Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

Attieksme pret koku ciršanu un mežu apsaimniekošanu

- Vairāk nekā puse (56%) Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka koku ciršana un kopumā meža apsaimniekošanas intensitāte ir jāsamazina, jo tās rezultātā tiek iznīcināti bioloģiski vērtīgie meži, tādējādi kaitējot dabas daudzveidībai, kā arī meža teritorijām cilvēku atpūtai un citām sociālajām vajadzībām. Savukārt trešā daļa (31%) pauž viedokli, ka Latvijā kopumā meža apsaimniekošana ir saprātīga un līdzsvarota, ievērojot dabas un sociālās vajadzības.

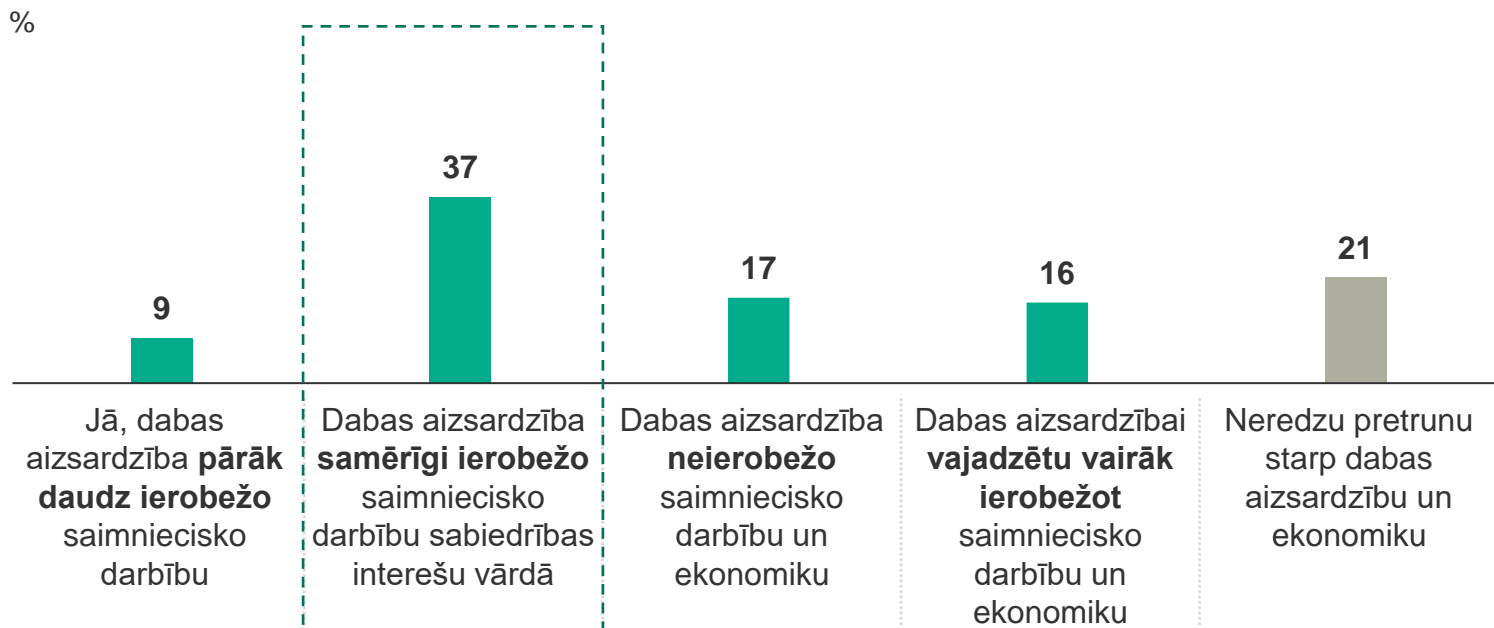
Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

- To, ka koku ciršana un kopumā meža apsaimniekošanas intensitāte ir jāsamazina, salīdzinoši biežāk uzskata cittautieši un iedzīvotāji, kuru ģimenes sarunvaloda nav latviešu valoda, kā arī tie, kurus dabas daudzveidības samazināšanās Latvijā uztrauc kopumā, un arī tie, kuri mežu izciršanu uzskata par vissvarīgāko dabas aizsardzības un vides jautājumu.
- Savukārt to, ka meža apsaimniekošana ir saprātīga un līdzsvarota, ievērojot dabas un sociālās vajadzības, biežāk norāda tie, kurus dabas daudzveidības saglabāšana Latvijā neuztrauc, un tie, kuri nav gatavi iesaistīties un kaut ko darīt dabas daudzveidības saglabāšanā.
- Viedoklim, ka koku ciršanu un meža apsaimniekošanu kopumā varētu veikt tikpat intensīvi vai intensīvāk, bet reizē palielinot arī aizsargājamās dabas teritorijas un sociālajiem nolūkiem veidotās teritorijas, biežāk piekrīt iedzīvotāji ar augstiem personīgajiem (EUR 1001 un vairāk) un ģimenes ienākumiem (EUR 701 un vairāk uz vienu ģimenes locekli).

Attieksme pret dabas aizsardzību un saimniecisko darbību

- Iedzīvotāju attieksme pret dabas aizsardzību un saimniecisko darbību Latvijā nav viennozīmīga: 37% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka dabas aizsardzība samērīgi ierobežo saimniecisko darbību sabiedrības interešu vārdā (37%), 17% uzskata, ka tā neierobežo saimniecisko darbību, 16% uzskata, ka dabas aizsardzībai vajadzētu vairāk ierobežot saimniecisko darbību un ekonomiku, savukārt piektā daļa (21%) neredz pretrunas starp dabas aizsardzību un ekonomiku.
- Salīdzinoši biežāk tam, ka dabas aizsardzība samērīgi ierobežo saimniecisko darbību sabiedrības interešu vārdā, piekrīt gados jaunākie iedzīvotāji (18-29 gadi), iedzīvotāji ar augstākiem ģimenes ienākumiem (EUR 701 un vairāk uz vienu ģimenes locekli), un Kurzemē dzīvojošie; šie iedzīvotāji uzskata, ka meža apsaimniekošana Latvijā ir saprātīga un līdzsvarota, ievērojot dabas un sociālās vajadzības.

Q7. Cik lielā mērā, Jūsprāt, dabas aizsardzība Latvijā ierobežo saimniecisko darbību (lauksaimniecību, mežsaimniecību)?

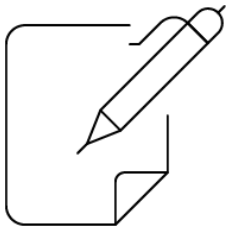

Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

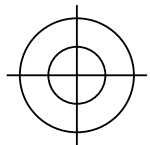
- Jāatzīmē, ka tie iedzīvotāji, kuri neuztraucas par dabas daudzveidības saglabāšanu Latvijā kopumā, biežāk norāda, ka dabas aizsardzība pārāk daudz ierobežo saimniecisko darbību.
- Savukārt salīdzinoši biežāk cittautieši un iedzīvotāji, kuri ģimenē sarunājas citā valodā norāda, ka dabas aizsardzība neierobežo saimniecisko darbību un ekonomiku.
- To, ka dabas aizsardzībai vajadzētu vairāk ierobežot saimniecisko darbību un ekonomiku, biežāk ir norādījuši iedzīvotāji vecumā no 40 līdz 49 gadiem, tie, kuri būtu gatavi aktīvi parakstīt petīcijas, tā sniedzot savu personīgo ieguldījumu Latvijas dabas daudzveidības saglabāšanā, kā arī tie, kuri mežu izciršanu un pesticīdu izmantošanu uzskata par vissvarīgāko dabas aizsardzības un vides jautājumu, kā arī tie, kuri uzskata, ka koku ciršana un kopumā meža apsaimniekošanas intensitāte jāsamazina.

3

Pētījuma apraksts un respondentu profils

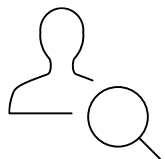

Pētījuma apraksts

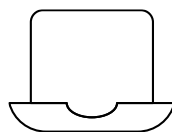
Mērķis

Veikt nacionāli reprezentatīvu sabiedriskās domas aptauju «Zaļais barometrs», kurā noskaidrot iedzīvotāju attieksmi pret dabas daudzveidību un citiem ar dabas aizsardzību un vidi saistītiem jautājumiem.

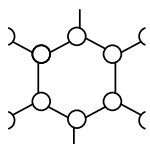
Mērķa grupa

Latvijas iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 60 gadiem

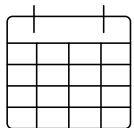
Aptaujas metode

Tiešsaistes intervijas internetā (*Computer Assisted Web Interviews*)

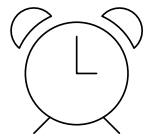
Izlases lielums

1000 respondenti, izlase nacionāli reprezentatīva mērķa grupai

Interviju norises laiks

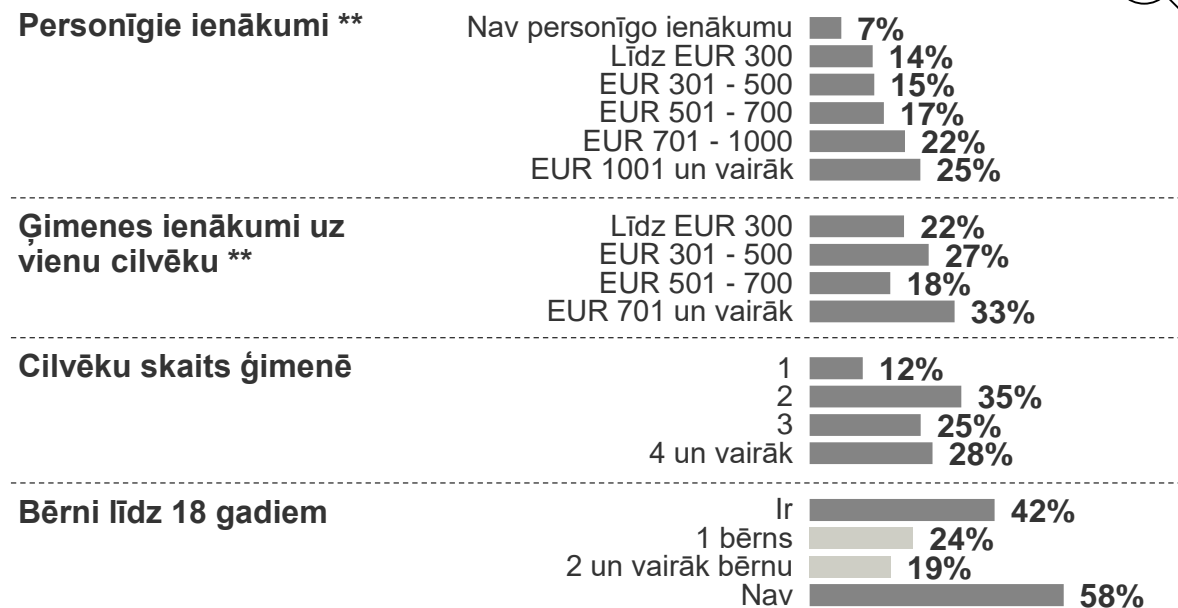
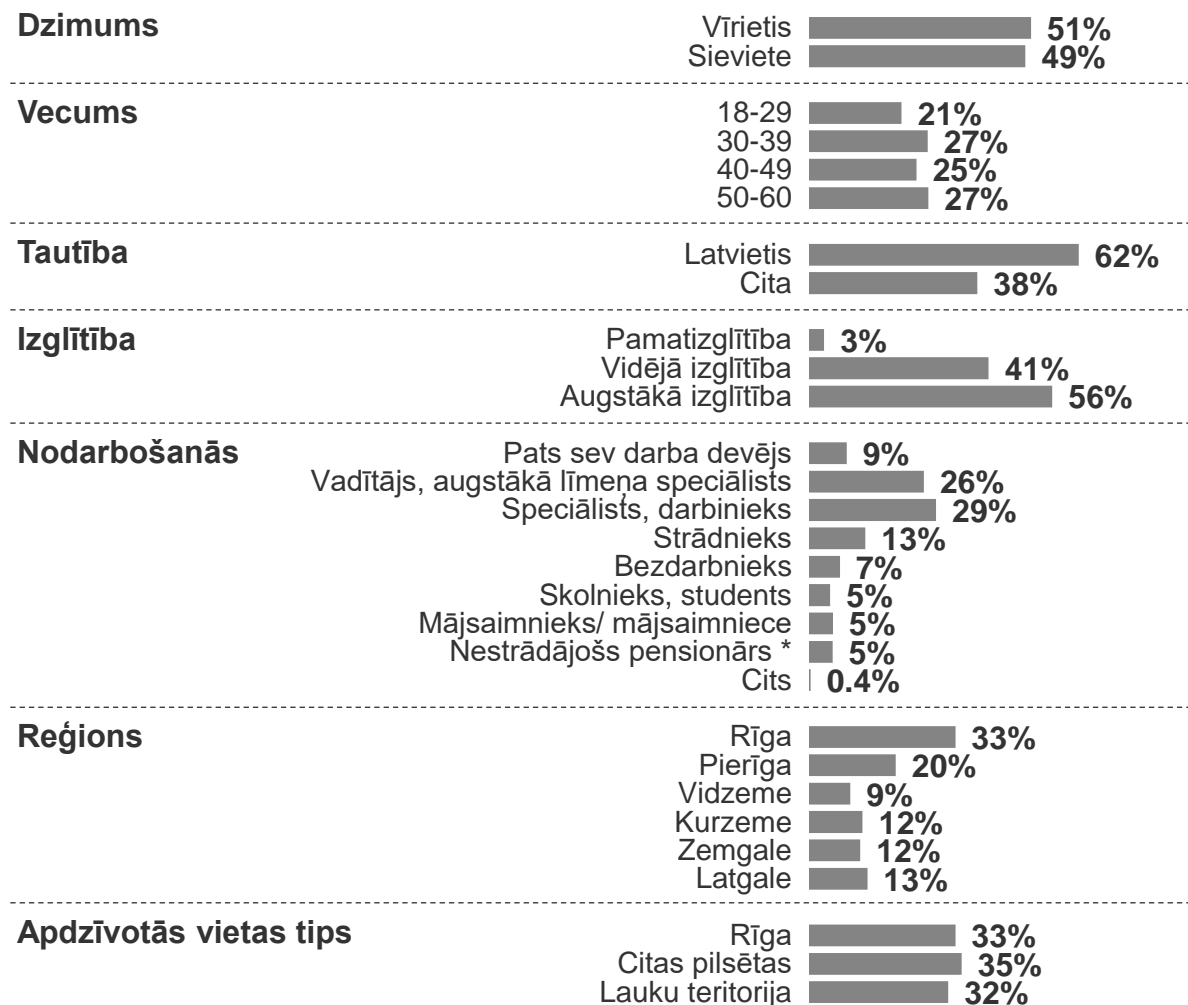
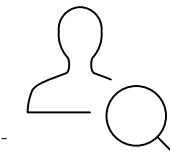
2021. gada 2. - 3. marts

Vidējais interviju garums

4,8 minūtes

Respondentu profils

Bāze: Visi respondenti, [2021: n=1000]

* Nestrādājošs pensionārs, persona ar invaliditāti, ilgstoši darbnespējīga persona / ** Bāze: Tie, kuri snieguši konkrētu atbildi

KANTAR

Santa Lazdiņa
Klientu vadītāja
Consumer Insights
Santa.Lazdina@kantar.com

Sazinieties ar mums:

Adrese:

Kronvalda bulv. 3 - 2,
Rīga, LV-1010,
Latvija

Telefons:

+371 67 096 300

Mājas lapa:

Sociālie tīkli:

@Kantar